

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 073 "Менеджмент"

на тему: «Удосконалення інноваційних процесів виробничого підприємства»

Виконавець:

студент факультету менеджменту,
обліку та інформаційних технологій
Замкова Ольга Сергіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Кублікова Тетяна Борисівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах швидкої зміни технологічного укладу, перманентного впровадження досягнень науково-технічного прогресу в усі сфери людської діяльності з одночасним посиленням конкуренції, суб'єкти підприємництва повинні постійно вдосконалюватися і пристосовуватися до нових вимог ринку. І саме інновації можуть допомогти покращити якість продуктів та послуг, знизити витрати на виробництво, збільшити ефективність використання ресурсів, а також виходити на нові ринки і розширювати власні можливості.

Мета дослідження - це теоретичні, методичні та прикладні аспекти впровадження інновацій у виробничій сфері.

Завдання дослідження:

- визначити теоретичні основи понять «інновація» та «конкурентоспроможність», ключові фактори конкурентоспроможності й методики їх вдосконалення;
- надати та проаналізувати спектр продукції та послуг, що пропонується підприємством;
- надати загальну характеристику досліджуемого підприємства, провести аналіз основних економічних показників діяльності та конкурентоспроможності підприємства на ринку будівельної галузі України;
- надати рекомендації щодо удосконалення інноваційної діяльності підприємства, оцінити ефективність запропонованих рекомендацій

Об'єкт дослідження є процес обґрунтування доцільності інноваційних перетворень суб'єктів підприємництва виробничої сфери.

Предмет дослідження заходи щодо вдосконалення інноваційних процесів ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ».

Методи дослідження: теоретичне порівняння й узагальнення; створення таблиць, графіків, діаграм; порівняльний та системний аналіз, узагальнення, класифікація та економіко-математичні й статистичні методики, аналіз 5 сил конкуренції М. Портера, SWOT-аналіз, PEST-аналіз.

Інформаційна база дослідження складає законодавчо-нормативну базу, яка, у свою чергу, включає закони України, матеріали Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, офіційні дані від органів державної статистики, галузеві інструкції, дані про результати діяльності підприємства, результати маркетингових досліджень, монографії, наукові публікації та вебресурси з мережі Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменування). Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок. Основний зміст викладено на 59 сторінок. Робота містить 21 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні та аналітичні основи управління інноваційною діяльністю підприємства» розглянуто сутність та види інновацій, організацію

управління інноваційною діяльністю на підприємстві та описано методи та показники оцінки ефективності інноваційної діяльності.

У другому розділі «Шляхи оптимізації інноваційної діяльності виробничого підприємства» проаналізовано характеристику організаційної та фінансово-економічної діяльності ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» та проведено аналіз зовнішнього середовища підприємства на ринку. Надано оцінку поточної інноваційної діяльності підприємства та запропонованих рекомендацій.

Запропоновано шляхи оптимізації інноваційної діяльності підприємства та надано показники їх ефективності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Теоретичні основи поняття “інновація” базуються на процесі впровадження нових ідей, продуктів, послуг, процесів або методів, які приносять значну цінність та покращення в організації, суспільстві або економіці загалом. Інновації є ключовим фактором для розвитку і стимулювання конкурентоспроможності підприємств виробничої сфери.

2. ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» спеціалізується на наданні інженерно-технічних послуг в галузі будівництва, технічного переоснащення, реконструкції та введення в експлуатацію об’єктів теплової та атомної енергетики, а також промислових об’єктів металургійної, нафтогазової, хімічної, харчової та інших галузей промисловості.

3. Звісно, підприємство дістало негативного впливу спочатку локдаунів, а потім й військових дій. Внаслідок цього у 2020-2022 рр. чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зменшився на 371 тис. грн. або майже на 54 %, а чистий прибуток – на 21,6 тис. грн або 88%. Дебіторська заборгованість у 2022 році зменшилася на 25,45%, що головним чином обумовлено загальним зниженням кількості замовлень.

4. Щоб не позбутися перспективи розвитку підприємство знизило, у порівнянні з довоєнним роком, операційні витрати на 31,9% , так як втрата кваліфікованого персоналу, технічного обладнання та офісних приміщень була особливо небезпечною. Серед позитивних моментів можна відзначити те, що падіння чистого доходу відбувається меншими темпами, ніж падіння собівартості. Тобто підприємство перейшло на режим економії.

5. Якщо йдеться про ринок проектно-будівництва, то конкурентами ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» можуть бути інші великі підприємства-генеральні підрядники, які також здійснюють управління проектами будівництва та реконструкції промислових об’єктів, наприклад, «Інтерпайп», «Київміськбуд», «Будівельна компанія «Київмонтажспецбуд», «Будівництво та реконструкція», «Будекс-Київ» та інші. ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» має найнижчий показник якості обслуговування серед усіх компаній, тоді як її рівень цін та якість послуг знаходяться на середньому рівні.

6. Щодо поточних показників інноваційної діяльності, кількість заявок на винахід/корисну модель може коливатися з року в рік, проте загалом за останні 5 років ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» подало на патентування 17 різних винаходів і

отримало 8 патентів. Обсяг інвестицій в інноваційну діяльність стало збільшується. За 5 років ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» інвестувало близько 3,2 млн грн. у розробку нових продуктів та патентування винаходів.

7. За наявної певної складнощів діяльності підприємства у період воєнного стану, при поліпшенні економічної ситуації в країні та контролі за роботою та виконанням мінімальних норм безпеки, ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ» може зберегти лідерські позиції.

8. В кваліфікаційній роботі запропоновано реалізацію на базі підприємства стратегії диверсифікації у сфері модульного будівництва, яка може стати ефективною для ТОВ «ЮТЕМ-ІНЖИНІРИНГ». Це зможе допомогти підприємству та країні в цілому у досягненні цілей пов'язаних з відбудовою країни.

9. Інноваційну основу складає власне модульне будівництво - це спосіб будівництва, при якому будівля складається з певних стандартизованих модулів (блоків), які виготовляються на заводі і потім транспортуються на місце будівництва для збірки. Таким чином, модульне будівництво дає можливість виготовляти будівлі швидше, ефективніше і з меншими витратами на будівельні матеріали та робочу силу.

10. За перший рік після реалізації інновації та впровадження нового напрямку діяльності підприємство отримає 5200 тис. грн. чистого прибутку, а рентабельність продажів складе 52%. У другому році підприємство зможе збільшити чистий прибуток до 5700 тис. грн і підвищити рентабельність продажів до 54%. Однак у третьому році чистий прибуток зменшиться, але рентабельність продажів зросте до 60%. За показником NPV також можна зробити висновок про те, що даний напрям інноваційної діяльності буде ефективним, оскільки його значення за 3 роки життєвого циклу інноваційного проєкту становило понад 42 млн грн. Показники ROI та ROE також вказують на ефективність, оскільки значення обох показників зросли протягом трьох років. За перший рік ROI склав 44%, а ROE - також 44%. У другий рік значення ROI зросло до 67%, а ROE до 57%. За третій рік значення ROI досягло 88%, а ROE становив 64%. Вказані показники свідчать, що запропонований інноваційний напрям в контексті стратегії диверсифікації є ефективним та доцільним для обрання.